

362. Neopresbyteri, accepta ab Episcopo licentia, primam missam cum ecclesiastica solemnitate celebrare possunt ad aedificationem et consolationem fidelium. Tam solemnem vero diem, nolint mundano profanare strepitu, aut sumptuoso prandio et vanitatibus, quae saeculi pompam redolent atque a sanctitate sacerdotali aversantur; sed potius vera pietate, pia animi recollectione, eleemosynis pauperibus elargiendis, ac demum sincera ipsorum aliorumque sibi commorantium devotione sanctificent.

363. Cum inter multiplices necessitates a nobis praevidendas quam maxime locum teneat ministrorum paucitas, et cum aliunde secundum sacrosancti Concilii Tridentini desideria, pauperum filii praecipue eligendi sunt ad ecclesiasticum ministerium, hortamur sacerdotes, parochos praesertim, ad subveniendum talium puerorum educationi, patris officia erga illos exercentes; pios quoque fideles qui bonis huius saeculi abundant, enixe rogamus, et a parochis rogari volumus, ut in auxilium sanctae matris Ecclesiae veniant et honorem Deo nostro de sua substantia tribuant, aliquid ex ipsa insumentes in adiutorium pauperum iuvenum qui studiis vacant, et ad sacerdotium exercendum praeparantur, aliorumque qui egestatis causa idipsum facere nequeunt.

364. Nullus clericus peregrinus sine commendatitiis sui Ordinarii litteris ab ullo Episcopo ad divina celebranda et sacramenta ministranda admitti debet.

CAPUT VIII.

De Matrimonio.

365. Parochi doceant fideles ipsum contractum nuptialem coram parcho et testibus a Concilio Tridentino praescriptum constituere proprie ac vere Matrimonii sacramentum. Aliam quamcumque christianorum unionem esse prorsus illicitam ac irritam coram Deo et Ecclesia; et inter fideles matrimonium existere non posse quin uno eodemque tempore sit sacramentum. Leges autem civiles nullam quoad christianorum matrimonium auctoritatem habent, nisi ad quosdam effectus civiles coniugalis societatis determinandos; contractum vero ipsum et sacramentum nullo modo attingere possunt. Ad vitanda vero mala graviora et ad civiles consequendos effectus, non tantum licet, sed etiam oportet ut coram auctoritate civili sponsi se sistant, ut in publico etiam registro eorum inscribatur matrimonium.

366. « Praedicator castitatis, ut ait S. Ambrosius, non sit conciliator nuptiarum »; propterea parochi ceterique sacri ministri minime sese immisceant in negotiandis nuptiis: hinc enim oriri solent gravia incommoda sacro ministerio animarumque bono non parum obfutura.

367. Praemoneantur adolescentes de familiari cum altero sexu conversatione, ne fallax amicitia et humana fragilitas ad peccatum seducat, diuturno remorsu conscientiam afflictorum; adolescentulae vero, falsis pollicitationibus aurem minime praebeant, ne nuptiarum spe deceptae in libidinis laqueos inducantur. Hortentur ne amores, ut vocant, pluribus annis, nedum mensibus,

ante matrimonium inconsiderate donis colant et familiaritate, quae, si speculative absque flagitio existere potest, in praxi tamen flagitii certo periculo et suspitione non vacat; neve in eadem domo cohabitent, nec simul maneant nisi praesentibus et videntibus propriis parentibus.

368. Parochi, quantum in ipsis est, adolescentulis suadeant ne fidem suam de futuro connubio obligent, nisi sub conditione in facie Ecclesiae contrahendi. Moneantur itidem filii familias ne, parentibus insciis, aut iuste reluctantibus matrimonium contrahere promittant, nam etsi absque illorum consensu contractum, validum sit coniugium, semper ab Ecclesia detestata fuit haec agendi ratio, ex qua perturbationes et dissidia in familiis oriri solent. Eo magis hoc consulendum est, cum de iure civili, consensum parentum, si aetas postulet, impetrare iubentur filii et absque illo contrahere prohibentur. Moneantur quoque parentes ne unquam, nisi gravissimis de causis, filios suos a matrimonio prohibeant, sed ea prudenter consilient quae in Domino ipsis expedire videantur, libertatem filiorum non cohibentes.

369. Itidem ex decreto Concilii Tridentini, ante matrimonium ter in singulis contrahentium parochiis, tribus continuis diebus festivis a proprio parochi inter missarum solemnia denuntietur, et ab eodem parochi subditi moneantur, ut si ad alicuius notitiam aliquod pervenerit impedimentum, quamprimum patefaciant. Denuntiationes huiusmodi nequaquam omittantur, nisi ex dispensatione Episcopi aut Vicarii Generalis quando legitima iudicetur causa. Instante vero mortis periculo, et ubi Ordinarii decretum expectari non potest, denuntiationes praedictas praetermitti concedimus. Pa-

rochus autem de hac omissione notitiam ad Ordinarium mittere tenetur.

370. Non omittant parochi populum edocere quantum Ecclesia abhorreat a matrimoniis inter cognatos et affines. Talia enim matrimonia, mutuae reverentiae quam cognati et affines sibi debent, repugnant; latiore ambitum morum corruptelae reserant; et bono proles physico, experientia teste, quam maxime nocent. Et cum nonnulla sint impedimenta a quibus Apostolica Sedes, vel numquam, vel raro admodum dispensare solet, mature et omni diligentia curet parochus, ut quam citius a proposito desistant qui eiusmodi impedimentis irretiti de ineundo matrimonio pertractant.

371. Frustra sacri canones matrimonia promulgari mandarent, nisi fideles ad aperienda impedimenta quae noverint, tenerentur. Omnia itaque, etiam secreta et dubia, vel quae probari non possint, illico patefaciant. Sciant gravi peccato obnoxios esse, et qui dolose reticuerint et qui e contra confictum aliquod impedimentum non exhorruerint malitiose obiicere. Ne autem eadem haec impedimenta matrimonii, ex ignorantia reticeri contingat, haud omittant parochi aliquoties, gravi et prudenti sermone et methodo, ea populo exponere.

272. Cum non raro contingat, praesertim inter ruricolos et indigenas, ut quidam viri effrenata libidine ducti mulieres rapiant, ut eas in uxores ducant; ad tantum malum coercendum, opportunum iudicamus in memoriam confessoriorum et rectorum animarum revocare decretum Concilii Tridentini quo statuit¹: *Inter raptorem et raptam, quamdiu ipsa in potestate raptoris manserit, nullum posse consistere matrimonium. Quod*

¹ Sess. 24, de reform., cap. 6.

si raptā a raptore separata, et in loco tuto et libero constituta, illum in virum habere consenserit, eam raptor in uxorem habeat, et nihilominus raptor ipse ac omnes illi consilium, auxilium et favorem praebentes, sint ipso iure excommunicati ac perpetuo infames omniumque dignitatum incapaces, et si clerici fuerint, de proprio gradu decidant. Teneatur praeterea raptor mulierem raptam, sive eam uxorem duxerit, sive non duxerit, decenter, arbitrio iudicis, dotare. Omnibus ad quos pertinet, huius executionem decreti maxime commendamus.

373. Meminerit parochus quatenus sint canonica impedimenta matrimonii contrahendi, et quae contractum dirimant; quinam sint gradus consanguinitatis, affinitatis, et cognationis spiritualis ex Baptismi vel Confirmationis sacramento contractae.

374. Quoad inquisitionem a sacrosancta Tridentina Synodo praescriptam, de libertate ac idoneitate matrimonium contrahentium, servetur in ordine ad testes quod statutum fuit in III Concilio Mexicano: *De hoc autem ab his inquiratur, qui contrahere volentes, ante bene cognoverint, nisi attenta aetate eius, qui ad matrimonium recipi cupit, iudici videatur de longiori, vel breviori tempore inquirendum. Ad inquisitionem autem huiusmodi, si opus sit, officiales litteras det requisitorias, ex quibus in partibus, ubi contrahentes sint orti, inquisitio fiat*¹.

375. Cautē et diligenter parochus testes interrogare debet. Si agatur de consanguinitatis vel affinitatis impedimento, sufficit ut testis deponat se illud audisse a duobus fidedignis et maxime a consanguineis sponzorū.

¹ Lib I, tit. 8, § 22.

376. Parochi vel eorum vicarii, per se ipsos iuramentum et declarationes matrimonii contrahentium et testium et parentum in casu, nullo praesente amnuense, excipiant et in scriptis referant. In hoc illorum conscientiam graviter oneratam esse sciant, quoniam impedimenta communiter reticentur, quia alius quam sacerdos interrogat vel adest. Verumtamen, fiat interrogatorium in loco ita disposito, ut voces non audiantur, sed personae oculis adstantium pateant.

377. Diligenter curent parochi, ut nullus ex fidelibus sibi commissis matrimonium ineat quin satis instructus appareat in doctrina christiana, ita ut futuram prolem rite in ea erudire valeat. Omnes, igitur, christianam doctrinam ignorantes, qui proxime matrimonio iungendi sunt, instruendos provideant de iis omnibus quae ad tantum pertinent sacramentum, imo de integro catechismo.

378. Parochi sedulo adlaborabunt, ut sponsi antequam contrahant, vel saltem triduo ante matrimonii celebrationem, sua peccata diligenter confiteantur, ut novum statum novi aggrediantur homines, atque ad sanctissimum Eucharistiae Sacramentum pie accedant.

379. Matrimonium celebretur in ecclesia parochiali; in aliis vero ecclesiis, solum ex licentia parochi. Pro celebratione in oratoriis privatis, aut vespere, legitima et gravis causa requiritur ab Episcopo approbata. Qua in re prae oculis habeatur decretum S. R. C. *in una Barcinonen.*, 31 Augusti 1872.

380. In bannorum publicatione, nomina et cognomina contrahentium et parentum ipsorum adnotentur, quin exprimaturs origo legitima vel illegitima et alia huiusmodi, quae directo vel indirecto modo, tam eisdem quam aliis infamiam afferant.

381. Parochi ad matrimonii celebrationem non facile ac promiscue admittant fideles, qui quoniam legerentur, ad civilem actum dein non admitterentur, ac proinde non haberentur ut legitimi coniuges. In hisce rebus multa cautela uti debent parochi, et Ordinarii consilium exposcere eis mandatis stare; et in gravioribus casibus ad sacram Poenitentiarum Apostolicam recurrendum erit.

382. Solemnitates nuptiarum a Dominica prima Adventus usque ad diem Epiphaniae et a Feria quarta Cinerum usque ad Octavam Paschatis inclusive, prohibita sunt. Matrimonia autem Indorum celebrari, eorumque nuptiae libere ac licite benedici possunt huiusmodi temporibus, ex speciali privilegio, excluso tamen pompae apparatu.

383. Si matrimonium celebretur praedicto feriato tempore, vel ex Episcopi licentia vespertinis horis, sponsi benedictionem nuptialem haud accipere debent; sed dimittantur stricte peractis caeremoniis et precibus in Rituali praescriptis. Curet tamen parochus ut sponsi alio die, in ecclesiam ad benedictionem accipiendam se conferant.

384. Parochi prae oculis habeant decretum S. Officii, 31 Augusti 1881, ubi dicitur: *Benedictionem nuptialem, quam exhibet Missale Romanum in Missa pro sponso et sponsa, semper impertiendam esse in matrimoniis catholicorum, infra tamen missae celebrationem, iuxta rubricas, et extra tempus feriatum, omnibus illis coniugibus, qui eam in contrahendo matrimonio quacumque ex causa non obtinuerint, etiamsi petant postquam diu in matrimonio vixerint, dummodo mulier, si vidua, benedictionem illam in aliis nuptiis non acceperit. Insuper hortandos esse eosdem coniuges catholicos, qui benedictionem sui matri-*

monii non obtinuerint, ut eam primo quoque tempore petant; significandum vero illis, maxime si neophiti sint, vel ante conversionem ab haeresi valide contraxerint, benedictionem ipsam ad ritum et solemnitatem, non vero ad substantiam et validitatem pertinere coniugii.

385. Sciant parochi vagos, id est, qui nullum vel incertum habent domicilium, contrahere teneri coram parochus loci in quo actu inhabitant. Et Concilium Tridentinum prohibet ne vagi ad contrahendum admittantur, nisi prorsus constet de statu eorum libero. Id vero non fiat nisi de Episcopi licentia.

386. Parochus, exterorum matrimonio, licet iam domicilium habeant, assistere non debet, nisi obtento prius valido testimonio de collato baptismo, et de libera eorum conditione. Sed in his omnibus Episcopi consensus requiratur.

387. Omnibus huius provinciae sacerdotibus in memoriam revocamus constantem Ecclesiae legem, quam Summi Pontifices non desierunt inculcare; vetari scilicet matrimonia catholicorum cum acatholicis, dum sanctitas sacramenti postulet, ut uterque fide et aliis animi dispositionibus gratiae sacramenti suscipiendae idoneus sit, et plura graviaque incommoda et mala ex huiusmodi connubiis saepe sequantur, discordia, nempe domestica et catholicae partis et prolis perversio. Quod si in aliquo casu particulari rerum adiuncta et causae legitimae suadeant ea esse permittenda, tunc, antequam apostolica dispensatio postuletur, in primis curandum erit, ut conscientiae securitati et libero religionis exercitio a catholica parte consulatur, sicut et prolis utriusque sexus in fide catholica educationi, solemniter coram Deo promissione iis de rebus emissa, quae duplex promissio seu cautio canonica utpote de iure divino omitti

non potest. Obtenta autem dispensatione, parochus, omissis ritibus sacris iuxta instructiones et decreta S. Sedis, huiusmodi mixtis nuptiis legitime assistere poterit.

388. Convivia minus sobria, quibus saepe contaminari solet nuptialis laetitia, prudenter eliminanda curent parochi, et ad salutarem moderationem christiano coniugio dignam reducere. Sacerdotes vero nuptialia convivia et comessiones devitent.

389. Parochorum pietatem et religionem vehementer excitamus, ut pastoralementem charitatem in coniugatos prudenter et fideliter exercent. Quae Petrus, apostolorum princeps et Paulus doctor gentium divino afflante Spiritu, de matrimonii dignitate et officiis scripta reliquerunt; illis explicent, ac moneant ut mutua benevolentia et charitatis vinculo, sese perpetuo obstringant atque ab omni acerbitate et iniuria abhorreant, sibi invicem donantes et parcentes si quid adversus alium habeant, et caste vivant utpote a Deo vocati non in immunditiam, sed in sanctificationem. Moneant etiam quam maxime de gravissima obligatione filios educandi in timore Domini, ut a pueritia religiose sancteque vivant, eosque pro cuiusque gradu et conditione, vel litterarum aut scientiarum studiis, vel honesto aliquo artificio mature instituantur.

390. Grave eorum scelus est, qui cum scandalo publice in concubinato vivunt; gravissimum vero eorum qui, cum coniuncti sint matrimonio, sacramento iniuriam irrogantes fidemque violantes quam coniuges invicem servare debent, in hoc nequissimo vitio versantur. Eamque ob causam, Tridentinum Concilium, ut huic tanto malo opportunis provideret remediis, statuit: « *Huiusmodi concubenarios, tam solutos quam uxoratos,*

cuiuscumque status, dignitatis et conditionis existant, si postquam ab Ordinario, etiam ex officio ter admoniti fuerint, concubinas non eiecerint, seque ab earum consuetudine non seiunxerint, excommunicatione feriendos esse, a qua non absolvantur, donec re ipsa admonitioni factae paruerint. Quod si in concubinato per annum, censuris neglectis, permanserint, contra eos ab Ordinariis severe pro qualitate criminis procedatur. Mulieres, sive coniugatae, sive solutae, quae cum adulteris seu concubinariis publice vivunt, si ter admonitae non paruerint, ab Ordinariis locorum, nullo etiam requirente, ex officio graviter pro modo culpae puniantur, et extra oppidum vel dioecesim si id eisdem Ordinariis videbitur, invocato, si opus fuerit, brachio saeculari, eiciantur: aliis poenis contra adulteros et concubenarios inflictis in suo robore permanentibus »¹. Huius Concilii Tridentini decreti executio quoad possumus valde Episcopis commendamus.

¹ Sess. 24, de ref. cap. 8.